Synteza mowy Pracownia 1 Zajęcia 1 i 2

Do rozwiązania tej listy mogą być przydatne pewne informacje, które pojawią się na wykładzie drugim. Można korzystać z dowolnego języka programowania, o ile jest możliwe zaprezentowanie poddczas zajęć programu w tym języku.

Zadanie 1. (1-7p) Napisz program, który dla wybranego polskiego słowa wyznacza odpowiadający mu ciąg głosek. Używaj nazewnictwa głosek ze strony wykładu. Ocena za to zadanie jest następująca:

- Program generuje **fonemy**, które mają związek ze słowem wymawianym. (1p)
- Program obsługuje poprawnie samogłoskę i oraz samogłoskę u. (1p)
- Program robi (co najmniej) to, co powyżej i jest oddany na pierwszych zajęciach.(2p)
- Program obsługuje ubezdźwięcznianie wsteczne (1p)
- Program obsługuje ubezdźwięcznianie postępowe (1p)
- Program poprawnie obsługuje głoski nosowe (1p)

Zadanie 2. (**3p**) Napisz program, który dzieli polskie wyrazy na sylaby. Wejściem jest wyraz (dany jako tekst), wyjściem ciąg fonemów wraz ze znakami "I" oznaczającymi granicę sylab.

Zadanie 3. (4p) Napisz syntezator, który bierze tekst w języku polskim i produkuje plik .wav będący tym tekstem "po przeczytaniu". Zakładamy, że tekst pobierany jest ze standardowego wejścia. Powinieneś obsługiwać kropki, przecinki, duże i małe litery (ale nie musisz przejmować się skrótami, liczbami i innymi kłopotliwymi rzeczami). Między każdymi słowami powinna być przerwa (b. krótka), między słowami oddzielonymi przecinkiem – nieco dłuższa, kropka oznacza najdłuższą przerwę.

Synteza powinna być dokonywana przez sklejanie dźwięków dla odpowiednich fonemów. Akcent w tym zadaniu realizujemy przez zwiększanie głośności akcentowanej sylaby. Nagrania znajdują się na stronie w KNO.

Zadanie 4. (4p) Napisz program, który wykonuje syntezę polskiego tekstu (takiego jak powyżej), wykorzystując program festival, dla głosu angielskiego lub rosyjskiego (w przypadku rosyjskiego możesz dowolnie wykorzystać plik cyrylica.py). Synteza polegać powinna na takim przekształceniu fonetycznej reprezentacji polskich wyrazów na angielskie (rosyjskie) grafemy, by po przeczytaniu przez festival otrzymać możliwie najbardziej poprawne brzmienie, zgodnie z zasadami odczytywania tekstów polskich.

Zadanie 5. (2p) Nagraj lub weź z pliku nagranie jakiejś samogłoski. Napisz program, który pobiera liczbę rzeczywistą (t) i zmienia długość tej samogłoski, tak by trwała dokładnie t sekund (o czywiście należy zachować naturalność brzmienia tej samogłoski). UWAGA: samogłoska nie jest częścią danych wejściowych, innymi słowy wystarcza, że Twój program działa poprawnie dla jednej samogłoski. UWAGA2: nie możesz założyć, że próbka jest wystarcza jąco długa do odtworzenia dźwięku o zadanej długości.

Zadanie 6. (**3p**) Napisz program, który gra melodię na klarnecie (dźwięki klarnetu znajdziesz na KNO, ich sklejanie powinno dać melodię). Melodia zadana jest w pliku tekstowym, w którym podane jest jaki dźwięk należy zagrać oraz przez ile jednostek czasu¹. Dodatkowo, w pierwszym wierszu definiujemy tempo, czyli liczbę jednostek przypadającą na minutę. Twój program powinien wygenerować dla danego pliku z melodią jeden plik wav, w którym klarnet oddgrywa tę melodię.

Dźwięki za krótkie powinieneś wydłużyć doklejając ciszę. Dźwięki zbyt długie powinieneś przycinać, pilnując, by końcówka brzmiała w miarę naturalnie (czyli wytłumiając dźwięk przez ułamek sekundy do zerowej głośności).².

 $^{^1\}mathrm{Dla}$ zainteresowanych: myślimy, że jednostką jest ćwierć
nuta.

²Pewnie lepszy efekt dałoby się osiągnąć wycinając odpowiedni fragment ze środka, być może pojawi się zadanie, w którym będziemy tym się zajmować